

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ja kuntarakennelain 56 a §:n ja 59 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ja kuntarakennelain 56 a §:n ja 59 §:n muuttamisesta (HE 110/2024 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 27/2024 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 21 §:n 1 momentti, 31 a §:n 4 momentti sekä 43 ja 44 §, sellaisina kuin niistä ovat 21 §:n 1 momentti laissa 1235/2023 ja 31 a §:n 4 momentti laissa 447/2024, sekä

lisätään 32 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1235/2023, uusi 3 ja 4 momentti sekä 59 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

21 §

Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus

Kunnan 6—12 §:ssä tarkoitetut laskennalliset kustannukset jakautuvat siten, että kuntien valtionosuus on 25,02 prosenttia (*valtionosuusprosentti*) ja kuntien omarahoitusosuus on 74,98 prosenttia.

Eduskunnan vastaus EV 185/2024 vp

31 a §

Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus

Tässä pykälässä tarkoitetut korvaukset määritetään vuonna 2023 maksettujen työttömyysetuuksien maksatuksesta työttömyyskassoille ja Kansaneläkelaitokselle vuoden 2023 loppuun mennessä kertyneiden tietojen perusteella. Korvaukset tarkistetaan vuoden 2024 tasolle rahoitusvastuun perusteena olevien työttömyysetuuksien indeksitarkistusta vastaavasti noudattaen, mitä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Korvauksissa otetaan lisäksi huomioon vuoden 2024 aikana voimaan tulevat työttömyysturvan perusosan suuruuteen säädetyt muutokset. Kansaneläkelaitos ja sosiaali- ja terveysministeriö toimittavat korvausten määrittämiseksi tarpeelliset tiedot työttömyysetuuksien maksatuksesta valtiovarainministeriölle.

32 §

Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset

Vuonna 2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen lisätään 1,97 euroa asukasta kohden vuonna 2024 käyttämättä jääneitä kuntien yhdistymisavustusten palautuksia kuntarakennelain (1698/2009) 56 a §:n 5 momentin ja 59 §:n mukaisesti.

Vuonna 2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 4,07 euroa asukasta kohden valtiontalouden säästötoimenpiteenä.

43 §

Valtionosuustehtävien muutosten ja valtionosuuden perusteiden laskentaan liittyvä yhteistoiminta

Valtiovarainministeriö valmistelee yhteistoiminnassa kunnan peruspalvelujen valtionosuustehtävistä vastaavien ministeriöiden kanssa tässä laissa tarkoitettujen valtionosuustehtävien muutoksien vaikutukset valtionosuusperusteisiin ja valtionosuuden perusteiden laskennan valtion talousarvion valmistelua varten.

44 §

Valtionosuutta koskeva neuvottelu

Valtiovarainministeriön on yhdessä kunnan peruspalvelujen valtionosuustehtävistä vastaavien ministeriöiden kanssa neuvoteltava valtion ja kuntien välistä kustannustenjakoa koskevista tarkistuksista Suomen Kuntaliitto ry:n kanssa.

Valtiovarainministeriön on neuvoteltava osana kuntalain (410/2015) 11 §:ssä tarkoitettua valtion ja kuntien neuvottelumenettelyä kunnan peruspalvelujen valtionosuustehtävistä vastaavien ministeriöiden kanssa sekä Suomen Kuntaliitto ry:n kanssa siitä, miten valtionosuustehtävien

Eduskunnan vastaus EV 185/2024 vp

muutoksista aiheutuvat kustannukset kehittyvät, ja siitä, miten valtionosuustehtävien muutokset vaikuttavat valtionosuuksien ja -avustusten määräytymisperusteisiin ja kustannuksiin sekä myönnettäviin valtionosuuksiin ja -avustuksiin.

59 §

Kustannustenjaon tarkistusta koskeva siirtymäsäännös

Poiketen siitä, mitä 23 §:n 2 momentissa säädetään, varainhoitovuodelle 2025 ja 2026 tehtävässä tarkistuksessa ei tarkisteta 6 §:n 3 momentissa tarkoitettua 18—64-vuotiaiden ikäluokalle määrättyä perushintaa eikä 7 §:ssä tarkoitettua työttömien määrän perusteella määriteltä perushintaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

kuntarakennelain 56 a ja 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntarakennelain (1698/2009) 56 a §:n 5 momentti ja 59 §, sellaisina kuin ne ovat, 56 a §:n 5 momentti laissa 1120/2018 ja 59 § laissa 1070/2020, seuraavasti:

56 a §

Harkinnanvarainen yhdistymisavustus vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan yhdistymiseen

Harkinnanvaraisten yhdistymisavustusten yhteismäärää vastaava euromäärä vähennetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaisesta valtionosuudesta. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Jos harkinnanvaraiseen yhdistymisavustukseen varattua euromäärää ei kokonaisuudessaan käytetä varainhoitovuoden aikana, jäljelle jäänyt osa palautetaan kunnille asukasta kohden yhtä suurena osuutena viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden aikana.

Eduskunnan vastaus EV 185/2024 vp

59 §

Yhdistymisavustusten rahoitus

Edellä 41 §:ssä tarkoitettujen yhdistymisavustusten yhteismäärää vastaava euromäärä vähennetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaisesta valtionosuudesta. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Jos yhdistymisavustukseen varattua euromäärää ei kokonaisuudessaan käytetä varainhoitovuoden aikana, jäljelle jäänyt osa palautetaan kunnille asukasta kohden yhtä suurena osuutena viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden aikana.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 17.12.2024

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri